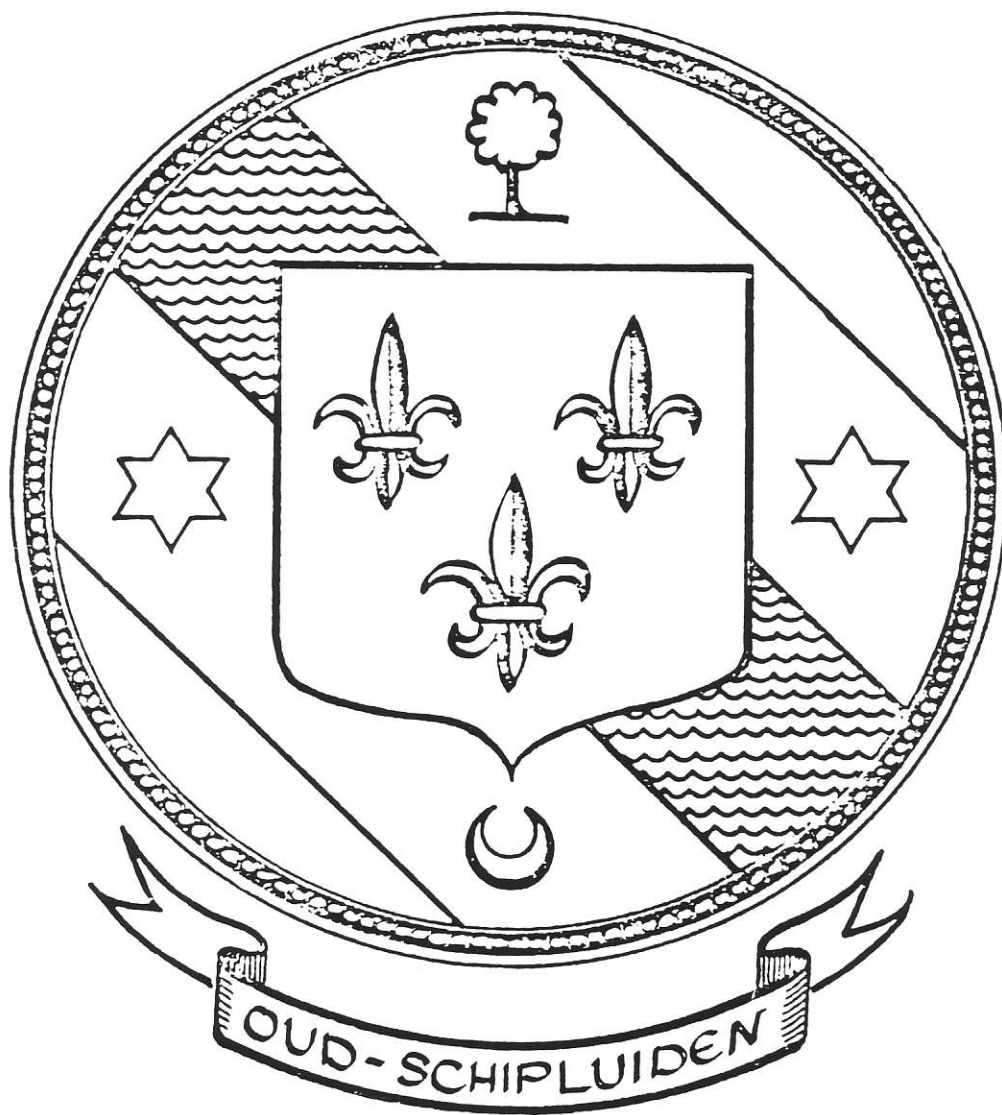

JAARVERSLAG

1987 - 1988

Keenenburg in Oetland.

Oud Keenenburg.

re felipluy.

HISTORISCHE VERENIGING OUD-SCHIJPLUIDEN, SECR. KEENENBURGWEG 25,
2636 GK, SCHIJPLUIDEN

JAARVERSLAG 1987 - 1988

Het verenigingsjaar 1987-1988, lopend van 1-9-1987 tot 31-8-1988 werd voornamelijk door interne activiteiten beheerst. Veel tijd werd besteed aan de voorbereiding van de bundel '**Monumenten en historische merkwaardigheden in Schijpluiden**', waarvoor diverse leden tekstbijdragen leverden, of anderszins daarbij betrokken waren (zie pt. 9). Daarnaast was er onze betrokkenheid bij de restauratieplannen van het voormalige tramstation Schijpluiden door de Stichting Tramstation Schijpluiden en Gemeentewerken Schijpluiden (zie pt. 10). Omdat deze projecten ons aller aandacht opeisten, konden nu minder individuele activiteiten ondernomen worden, al heeft het daar dit jaar ook zeker niet aan ontbroken.

De volgende activiteiten worden hierna beschreven:

1. Bestuur en ledenvergaderingen,
2. Opgravingen,
3. Restauratie en documentatie,
4. Archiefonderzoek,
5. Bibliotheek,
6. Lezingen,
7. Tentoonstellingen,
8. Excursies,
9. Publikaties,
10. Participaties en contacten,
11. Adviezen en bijzondere akties.

Ad 1: BESTUUR EN LEDENVERGADERINGEN

Tijdens de ledenvergadering van 11-8-1987 vond een bestuurswisseling plaats. De oud-voorzitter L.M. van Velzen en oud-secretaris mevr. M.L. ten Horn-van Nispen hadden de wens te kennen gegeven van hun mandaat ontheven te worden: dhr. Van Velzen in verband met zijn leeftijd, mevr. Ten Horn wegens het aanvaarden van het secretariaat van de Stichting Tramstation Schijpluiden (zie pt. 10). De leden Moerman en V.d. Kuijl hadden zich beschikbaar gesteld als opvolgers en werden door de vergadering benoemd als voorzitter, respectievelijk secretaris. Het bestuur was toen als volgt samengesteld:

Voorzitter:	J.W. Moerman
Secretaris:	H. van der Kuijl
Penningmeester:	Mevr. L.M. Varekamp
Coordinator Onderzoek:	J.W. Moerman
Coordinator exposities:	A.A. Olsthoorn

Het aantal leden bedroeg 15 en het aantal vrienden 56. Tijdens de 6 ledenvergaderingen die dit seizoen werden gehouden, waren gemiddeld 10 a 12 leden aanwezig.

Enkele werkgroepen hielden zich met bijzondere activiteiten bezig, zoals het voorbereiden van de contactavond op 5-2-1988 in de Ridderhof te Maassluis. Deze bijeenkomst voor alle leden en hun partners werd gehouden om de onderlinge band te verstevigen. Ook enkele genodigden die direkt bij onze activiteiten betrokken

zijn, waren aanwezig. Diverse leden en genodigden hielden een historisch gerichte voordracht of dia-presentatie. J.W. Moerman verzorgde een dia-terugblik in onze eigen verenigingshistorie, waaraan een prijsvraag verbonden was. Door het drukke programma duurde deze geanimeerde bijeenkomst langer dan was gepland, maar voldeed wel aan de verwachting van allen. De notulen van de vergaderingen en het jaarverslag 1986-'87 werden gemaakt door de secretaris; het financieel overzicht 1986-'87 werd samengesteld door de penningmeester.

Ad 2: OPGRAVINGEN

Binnen het grondgebied van de gemeente Schipluiden zijn in het seizoen 1987-'88 geen opgravingen geweest. Wel hebben verschillende leden veldverkenningen uitgevoerd op plaatsen waar grond werd verzet. Nabij het water 'den Dulder' is een inheems-Romeinse vindplaats ontdekt, met onder meer hoogwaardig Romeins aardewerk en enig Romeins bouwmateriaal. Uit enkele proefputjes is gebleken, dat hier sprake is van een oud loopvlak. Rijkswaterstaat en de R.O.B. hebben toegezegd medewerking te zullen verlenen bij een officiële opgraving. H. Koot (van de Archeologische Werkgroep Rijswijk) zal het veldwerk leiden. Op het grondgebied van de gemeente Rijswijk zijn in de zomer van 1988 gelijksoortige nederzettingen opgegraven. De opgraving nabij 'den Dulder' is in het najaar van 1988 gepland. Enkele leden van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden zijn in de zomer van 1988 betrokken geweest bij de opgravingen in Rijswijk.

Ad 3: RESTAURATIE EN DOCUMENTATIE

Gedurende dit seizoen werden 25 scherven(werk)-avonden gehouden in de werkruimte in de Boomgaardslaan. Het aantal deelnemers was gemiddeld 8. Het aardewerk van de Keenenburg is nu vrijwel geheel bewerkt. De laatste stukken zijn geplakt, ontbrekende delen zijn met gips opgevuld en er is nog het een en ander bijgekleurd. De nog niet beschreven potten, pannen en schalen zijn grotendeels gedocumenteerd. Epko Bult (archeoloog) heeft in de zomer van 1988 het Midden-Delfland-materiaal opnieuw geordend. Het aardewerk is per polder gerangschikt en volgens de R.O.B.-normen beschreven. De dozen worden straks ondergebracht in het Tramstation. Ook met de verhuizing van het Keenenburg-materiaal is een begin gemaakt. De overgebleven scherven zijn per put en per kleur in dozen ondergebracht.

Ad 4: ARCHIEF-ONDERZOEK

Sommige leden hebben enig archief-onderzoek verricht in verband met de bundel 'Monumenten in Schipluiden'. In diverse stadsarchieven is onderzoek gedaan naar de figuur van Otto van Egmond, die in zijn functie van Statenlid regelmatig Hollandse steden moest bezoeken. Meer personen dan in andere jaren werden aan genealogische gegevens geholpen afkomstig uit het kerkarchief van Schipluiden. De oudste registers van dit archief zijn gekopieerd en vinden straks een plaats in het Tramstation, waar de dienstverlening optimaler zal zijn.

Ad 5: BIBLIOTHEEK

De bibliotheek is sinds de oprichting van Oud-Schipluiden ondergebracht bij de heer L.M. van Velzen. Ook dit jaar konden weer belangrijke aanwinsten worden gemeld. Het uitlenen van boeken en het beschikbaar stellen van historische gegevens aan scriptieschrijvers en andere belangstellenden vond regelmatig plaats. De bestaande inventarislijst werd aangevuld. In onze nieuwe behuizing zal de bibliotheek in een aparte kamer worden ondergebracht.

Ad 6: LEZINGEN

In dit verslagjaar werden twee historische (dia-)lezingen geïorganeerd voor leden, vrienden en andere belangstellenden. De heer F. van Ooststroom hield op 27-10-1987 in de Dorpshoeve te Schipluiden een boeiende lezing over 'Molens en gemalen in Midden-Delfland' en toonde daarbij veel fraaie opnamen van objecten uit verleden en heden en oude topografische kaarten van dit gebied. Voor deze bijeenkomst waren alle machinisten (van de gemalen) in Midden-Delfland speciaal uitgenodigd.

Ons lid J.W. Moerman hield op 22-3-1988 een lezing in de Hoornbloem te Den Hoorn over 'Klooster en buitenplaats Sion' in Rijswijk. Daarbij werden vele interessante historische afbeeldingen en kaarten getoond en opnamen van teruggevonden bouwfragmenten en funderingsresten. Ook de historische ontwikkeling van de tuinbouw in dit gebied kwam aan de orde. Deze lezing werd bijgewoond door veel bewoners van de buurtschap Sion, die hiervoor speciaal waren uitgenodigd.

Zowel de bijeenkomst in Schipluiden als die in Den Hoorn werden druk bezocht.

De heer L.M. van Velzen verzorgde enkele dialezingen voor bejaardengroepen, t.w. op 11-11-1987 in de Hoornbloem over 'Oud Den Hoorn' en op 11-8-1988 in de Dorpshoeve te Schipluiden over 'Oud Schipluiden en Den Hoorn'.

Mevr. ten Horn-van Nispen hield op 3-2-1988 een lezing voor het Genootschap Delfia Batavorum over 'De Porceleynse Fles. 1870-1940: sociaal-economische beeld van een Delftse aardewerkfabriek.

De heer J.W. Moerman verzorgde de volgende lezingen:

'Historische wandeling door Midden-Delfland' voor:

Gereformeerde Vrouwenvereniging, Schiedam (3-9-1987); Kon. Mij voor Tuinbouw en Plantkunde, Berkel/Rodenrijs (16-11-1987); Hervormde Vrouwengroep Westwijk, Vlaardingen (3-3-1988); Ned. Chr. Vrouwenbond, Holy-Zuid, Vlaardingen (18-5-1988); Herv. Vrouwengroep Bethel, Vlaardingen (19-5-1988); Kath. Vrouwengilde, Zoetermeer (16-6-1988).

'Otto van Egmond, heer van Keenenburg' voor:

Historische Vereniging Maasland (6-10-1987); Hist. Genootschap Oud-Westland (7-10-1987); Genootschap Delfia Batavorum (6-1-1988); Historische Vereniging Pijnacker (28-4-1988).

'Het vervoer over vaarten en vlieten in en om Midden-Delfland' voor:

Ondernemersvereniging Den Hoorn (5-10-1987); Chr. Boeren en Tuindersbond Schipluiden (11-3-1988).

'De landmeter Jan Jansz. Potter en het archeologisch onderzoek in Midden-Delfland' op:

Archeologische dag 1987, theater Pepijn te Den Haag (12-12-1987).

Ad 7: TENTOONSTELLINGEN

Belangrijke thematentoonstellingen werden dit jaar niet georganiseerd. Wel werd de herdenkingstentoonstelling 'Otto van Egmond, Heer van Keenenburg' door ons uitgeleend aan de Historische Vereniging Maasland. Deze tentoonstelling was daar te bezichtigen van 29-4 tot 7-11-1987. Voor de samenstelling van de begeleidende tekst werd gebruik gemaakt van informatie van J.W. Moerman (die op dit onderwerp afstudeerde).

A.A. Olsthoorn en O. Spinnewijn waren betrokken bij de inrichting van enkele kleinere tentoonstellingen in de Dorpshoeve te Schipluiden.

L.M. Varekamp heeft meegewerkt aan de tentoonstelling 'Van wie ben jij er een' van de Genealogische Vereniging Westland.

Ad 8: EXCURSIES

Ook in dit seizoen werd weer een historisch gerichte excursie gehouden voor leden en vrienden. Op 28-5-1988 bezochten wij het Streekmuseum Hoekse Waard te Heinenoord. Onze groep telde ca. 20 belangstellenden en werd uitgebreid rondgeleid door enkele aanwezige bestuursleden. Hier konden wij onder meer kennismaken met de organisatorische problemen, die zich kunnen voordoen bij de opzet van een dergelijk regionaal of plaatselijk museum. De hier opgedane ervaring zal ons t.z.t. goed van pas kunnen komen bij de inrichting van onze plaatselijke 'oudheidkamer' in het voormalige tramstation Schipluiden, al zal de opzet veel beperkter zijn.

Enkele leden waren individueel betrokken bij excursies van andere groepen. De jaarlijkse fietstocht van de plaatselijke afdeling van het K.N.O.V. op 9-5-1988 werd weer georganiseerd door ons lid L.M. van Velzen. De route voerde langs de Schie, Akerdijkse Plassen, Delfgauw, Nootdorpse Plassen en enkele oude molenrompen bij de Delftse Hout en het Verlaat, en eindigde weer in Delft. Ter plaatse gaf de heer Van Velzen de nodige historische informatie. Aan deze tocht deden 45 deelnemers mee.

Op 4-6-1988 verzorgden enkele leden een rondleiding door Schipluiden voor de Historische Vereniging Vlaardingen.

Ad 9: PUBLIKATIES

Vrijwel alle leden van onze vereniging waren betrokken bij de samenstelling van de bundel 'Monumenten en historische merkwaardigheden in Schipluiden'. De basis hiervoor was de artikelenserie 'Monumenten in Schipluiden', die eerder in de Schip-Hoorn werd gepubliceerd, aangevuld met diverse gegevens en een reeks nieuwe bijdragen. Hiervoor werd het nodige archiefonderzoek verricht door enkele leden. Een redactiecommissie begeleidde de auteurs en zorgde voor onderlinge afstemming van de teksten en van de selectie van de bijbehorende afbeeldingen. De copy was aan het einde van dit verslagjaar klaar voor de drukker (de bundel verscheen op 31-10-1988).

Verder verzorgden enkele leden ook bijdragen in andere publicaties, t.w.:

Mevr. M.L. ten Horn-van Nispen: Het Tramstation Schipluiden, in 'Gids voor Schipluiden, 1988'. Idem in 'Midden-Delfkrant', jg. 11, nr. 5/6 (dec. 1987). Idem in 'Informatiebulletin van het Westlands Centrum voor Streekhistorie', jg. 15, nr. 2 (febr. 1988).

De heer A.A. Olsthoorn verzorgde 10 maal een informatief artikel in de Schip-Hoorn over de restauratieplannen van het tramstation Schipluiden en de vorderingen van de werkzaamheden. Verder was hij betrokken bij de plannen tot de uitgave van het 'Westlands Prentenboek' en de redactie van enkele teksten daarin betreffende Schipluiden.

Ad 10: PARTICIPATIES EN CONTACTEN

Onze vereniging participeerde in diverse organen, t.w.:

A. Stichting Westlands Centrum voor Streekhistorie.

De heer L.M. van Velzen vertegenwoordigde de vereniging in het coördinatorenoverleg. Er werden dit seizoen 4 vergaderingen gehouden.

B. Werkgroep Historie en Landschap Midden-Delfland.

Als vertegenwoordiger van deze werkgroep is J.W. Moerman lid van de Subcommissie Natuur en Landschap, een adviesorgaan van de Reconstructiecommissie Midden-Delfland. Er zijn aanbevelingen gedaan voor een archeologische route in dit gebied; er is een lijst opgesteld van cultuurhistorische objecten in het gebied van het Deelplan Abtswoude, die behouden dienen te worden. Ook zijn er plannen ontwikkeld om enkele IJzertijd-nederzettingen op te graven.

De Werkgroep is betrokken geweest bij de organisatie van de nationale Open Monumentendag, op 12-9-1988. Voor deze gelegenheid werd een speciale Midden-Delfkrant samengesteld, met artikelen over de wordingsgeschiedenis van het gebied, de oude kerken, boerderijen, molens en gemalen.

C. A.W.N.-afdeling Den Haag-Westland.

De heer J.W. Moerman vertegenwoordigde onze vereniging in deze archeologische werkgemeenschap. Zie voor de opgravingsactiviteiten pt. 2.

D. Anjercomite Schipluiden.

Mevr. M.L. ten Horn-van Nispen was hierin onze vertegenwoordiger. Zij nam tweemaal deel aan de vergaderingen (in september 1987 en maart 1988), waarin subsidie-aanvragen en collectes aan de orde kwamen. Tevens waren enkele leden betrokken bij de jaarlijkse Anjercollecte in onze gemeente.

E. Werkgroep Industriële Archeologie Delft-Delfland.

Mevr. M.L. ten Horn-van Nispen was als lid van deze werkgroep betrokken bij het organiseren van een fietstocht door het Westland en leverde daarvoor de informatieve teksten.

F. Stichting Tramstation Schipluiden.

Onze vereniging was ook dit jaar met drie leden vertegenwoordigd in het bestuur van deze stichting, t.w. mevr. M.L. ten Horn-van Nispen (secretaris), A. v.d. Engel (penningmeester) en A.A. Olsthoorn (bestuurslid).

Deze stichting heeft als doel het voormalige tramstation te restaureren en in te richten voor culturele doeleinden. Hierin zal (zoals duidelijk uit het voorgaande blijkt) onze vereniging met de historische collecties onderdak krijgen. Vanzelfsprekend waren er het afgelopen jaar, met het oog op de restauratie en

inrichting van het interieur, intensieve contacten tussen Oud-Schipluiden en de Stichting Tramstation Schipluiden.

G. Open Monumentendag

Op 12-9-1987 vond de eerste landelijke open monumentendag plaats. In samenwerking met de Midden-Delfland Vereniging werd een fietstocht door Schipluiden en Maasland georganiseerd, die langs diverse bezienswaardige monumenten voerde. Te bezichtigen waren de N.H. kerken van Maasland, Schipluiden en 't Woudt, waar verschillende leden van de deelnemende historische verenigingen aanwezig waren voor nadere informatie.

H. Zomerfeesten Schipluiden 1988

Zoals ook in voorgaande jaren was onze vereniging betrokken bij de Zomerfeesten. Op 7 augustus, de dag waarop vele facetten van het sociaal-culturele leven in onze gemeente werden gepresenteerd, verzorgde Oud-Schipluiden een informatiestand, die veel belangstelling trok. Hier konden bezoekers onder meer meedoen aan een historische prijsvraag. In een vitrine lagen 10 oude gebruiksvoorwerpen, waarvan doel of herkomst vermeld moesten worden op een deelnameformulier. De goede inzenders zouden later een exemplaar van het nieuwe Monumentenboekje ontvangen. Verder waren vergrote foto's van het voormalige tramstation Schipluiden en van het verdwenen hek van het kasteel Keenenburg opgehangen, die ook veel aandacht trokken.

Ad 11: ADVIEZEN EN BIJZONDERE AKTIES

Verschillende leden werden benaderd om inlichtingen en adviezen over historische onderwerpen betreffende Schipluiden en omgeving (zie pt. 4).

Mevr. M.L. ten Horn-van Nispen werd in april 1988 voor de Bejaardenomroep Schipluiden een interview afgenomen over het onderwerp: 'De Historische Vereniging Oud-Schipluiden en het v.m. tramstation Schipluiden'. Op 12-6-1988 werd zij over hetzelfde onderwerp geïnterviewd door de Westlandse Omroep Stichting (WOS).

Op 18-3-1988 werd een informatiebijeenkomst gehouden in het kantoor van de Dienst Openbare Werken van de gemeente Schipluiden. Het doel was de aandacht te vestigen op de waardevolle ondergrondse elementen op het terrein van het voormalige kasteel Keenenburg, in verband met de uitbreidingsplannen in deze omgeving. J.W. Moerman hield een diaprojectie, waarin de resultaten van de verschillende opgravingscampagnes op deze lokatie werden getoond. Ook werd gewezen op enkele mogelijkheden om het muurwerk van de Keenenburg visueel te maken.

Deze bijeenkomst werd onder meer bijgewoond door burgemeester drs. J.B. Waaijer en wethouder C.J. van Leerdam. Na de presentatie volgde een discussie met diverse medewerkers van de Dienst Openbare Werken, over het belang van het behoud van de cultuurhistorische elementen bij de planning van de nieuwbouw. De Historische Vereniging Oud-Schipluiden hecht ook veel waarde aan de handhaving van de visuele relatie: Museum tramstation - Keenenburgterrein - N.H. kerk.

TENSLOTTE

Alle leden waren dit jaar op enigerlei wijze betrokken bij het verenigingswerk. Twee activiteiten vroegen speciaal onze aandacht: de voorbereiding van de publikatie 'Monumenten... in Schipluiden' en de bezinning op de toekomst, in verband met het in gebruik nemen van het tramstation. Wanneer het laatste in het seizoen 1988-1989 gerealiseerd is, kan de Historische Vereniging Oud-Schipluiden zich op een duidelijke wijze naar buiten presenteren. Onze bibliotheek en de archeologische collectie zijn dan beter toegankelijk voor bezoekers en onderzoekers. Door regelmatige openstelling kan het publiek ons straks direkt benaderen met vragen over de historie van Schipluiden.

Een woord van dank aan de bestuurders van onze gemeente voor hun positieve opstelling t.o.v. onze plannen is hier zeker op zijn plaats.

Schipluiden, 30-1-1989

H. van der Kuijl, secr.

HISTORISCHE VERENIGING OUD-SCHIJPLUIDEN

BALANS per 31 augustus 1988

kas	30,54	kapitaal	1.790,65
giro	1.974,41	reserve publicaties	4.000,--
bank	279,56		
spaarbank	2.435,14		
boekjes	11,--		
te ontvangen contr.	60,--		
te ontvangen subsidie	1.000,--		
	5.790,65		5.790,65

Inkomsten en uitgaven over de periode 1-9-1937 tot 31-8-1988

Ontvangen	werkelijk	begroot	Uitgaven	werkelijk	begroot
contributie leden	450,--	450,--	lezingen en vergader.	475,43	550,--
bijdrage vrienden	873,--	550,--	tentoonstellingen	261,45	400,--
giften, renten ed.	855,74	450,--	secretariaat	132,75	170,--
gemeente sub. '37	1.000,--	1.000,--	werkruimte	218,98	120,--
verkochte boekje	14,--		GER werkruimte	555,30	600,--
nadelig saldo	311,32		boeken ed.	464,10	350,--
			periodieken	158,40	160,--
			jubilea	40,--	100,--
			diverse	1.102,65	
			kosten boekje monu.	95,--	
	3.504,06	2.450,--		3.504,06	2.450,--

De voorraad boekjes "Nieuws uit het verleden" bedraagt 11 stuks.

De subsidie voor het jaar 1937-1988 ad f. 1.000,- is nog niet ontvangen.

Er waren 15 leden en 58 (36) vrienden storten een bijdrage.